

***OCHOTNICKÝ DIVADELNÍ SPOLEK
V BENÁTKÁCH***

H O S T Ě R B A

ZALOŽENO 1886

**I. DÍL
1990 - 2000**

**NOVODOBÁ
HISTORIE**

1990 - 2010

OBSAH :

Založení divadelního spolku v roce 1867 dle zápisků Bohumily Jiráčkové

Znovu obnovení činnosti v roce 1990

Přehled divadelních vystoupení

1990 Zvíkovský rarášek , Kouzelný práh

1991 Rohovín Čtverrohý , Mluvící prsten

1992 Poslední muž , Kašpárek a loupežníci

1993 Sůl nad zlato

1994 Strašidýlko

1995 O mlynářích a strašidlech

1996 Spiknutí proti lipovému listu

1997 Sůl nad zlato

1998 Koláč štěstí

1999 Honza a loupežnice

2000 Popelka

2001 Mete

2002 Jak se kradou princezny

2003 Byl jednou jeden drak

2004 O statečném kováři

2005 Jak kašpárek vysvobodil krále Honzu

2006 Čáry báby Cotkyle

2007 Královna 3333

2008 Jak čert vyletěl z kůže

2009 Bubáci a hastrmani

Setkání v roce 2010

Seznam členů spolku od roku 1990

Další činnost divadelního spolku

ZALOŽENÍ DIVADELNÍHO SPOLKU V BENÁTKÁCH V ROCE 1867.

Ochotnický divadelní spolek v Benátkách **založil pan učitel Vostřebal v roce 1867**, který kolem sebe sdružil mládež a s ní nastudoval pohádky.

První divadelní představení se hrálo na špýchaře u Kavků (čp.23). Kulisy i oponu si maloval pan učitel sám. Na oponu mu daroval vozovou plachtu pan Jiráček (čp. 15).

Počátky divadelního spolku v Benátkách jsou zaznamenány Bohumilou Jiráčkovou, vnučkou p. Jiráčka, který daroval plachtu.

„ Život p. učitele byl tehdy velice těžký. Stravovat se musel u lidí v obci. V každém čísle vždy nějaký den. Ani světničku neměl pro sebe, spáti musel na kavalci ve třídě. Když se probudil, rozsvítil petrolejovou lampu a začal malovat divadelní oponu. Jestli lidé neměli k jeho práci pochopení a měli spíše nenávist, a to proto, že nepracoval jen pro školu, že pracoval hodně pro vlast. Je patrné z verše na zadní straně pomníku. Proto se rozhodl pan učitel, že udělá zkoušky a doufal v lepší život. Zkoušky musel dělat v Hradci Králové jako tehdy každý učitel. Jelikož snad jeho nadřízenému nepolíbil ruku, tedy jeho zkoušky velmi špatně dopadly. Nedostal ani cestovné na vlak, musel pěšky domu. Chvilími běžel, jsa uhřát, napil se studené vody. A dostal zápal plic. Od té doby churavěl, dostal tuberu, až umřel. Jak to asi bylo v té jeho nemoci ubohý, když se nemohl po vsi stravovat. Byl odkázán, co mu dobří lidé přinesli. Když zemřel, tedy ty naši dědové mu nechali postavit pomník. Zhotovil ho p. Metyš z Litomyšle na černo. Děda pana faráře Jar. Metyše. I verše musely být v zadu, aby nebyly tak nápadné.

Můj synovec se ptal p. předsedy, proč nenapsal o tom něco do památníku. On odpověděl, že byli ještě tehdy někteří z opozice činní. Že nechtěl jakožto mlynář dělat různice. Tedy s těma dvěma tábory je to docela jasné. Co se týče toho opozičního tábora. To nemohli být jen obyčejní lidé. Když se jich každý obával. Jako p. Matěj Hurych byl tehdy nejen místním, ale i okresním dlouholetým starostou. Divila bych se velice, aby se o pana učitele nebyl zastal. Vždyť jeho dcera Anna později provdána za Simona (hostinského) hrála také divadlo s p. učitelem. Sama se mi svěřila, že hrála také divadlo s mým strýčkem Františkem Jiráčkem(č.16) s bratrem mého otce. A jak se měli rádi. To je důkaz. Když tehdy u Hurychu ve stodole, mlátili obilí cepama a zazněl umíráček z Benátské kapličky. Můj strýček Frant. Jiráček zemřel. Když to Anička Hurychová uslyšela, položila cep a s pláčem odešla domů.

A je vícero takových důkazů. Jak si vážili p. učitele, jako rodina Kavkova. Když u nich se hrálo první divadlo“ na špýchaře“. Rodina starého pana Khoma, otce p. předsedy, vždyť on byl velkým přítelem mistra Aloise Jiráska. A naše rodina. Můj děda, když mu daroval plachtu na oponu, i můj otec mu byli věrní. Jiní a jiní dobří lidé v obci jak se o pana učitele starali a nebylo možné mu pomoci?

Josef Buriánek kráčel hodně ve šlépějích Ant. Vostřebala. Pracoval také mnoho pro divadlo i pro obec. Nyní kreje hrob jejich jedna společná mohyla.

Čest budiž památce jejich.

Nápisy, které jsou na jeho pomníku

Nápis na přední straně:

Antonínu Vostřebalovi

Učíteli a zakladateli ochotnického divadla v Benátkách

v Rychnově 1841

+ v Benátkách 1870 28/I

Přátelé osvěty

Nápis vzadu :

Nestejně v žití byl jsi milován, při smrti Tvé však všichni lkali.

Radostí jedni, že jsi pochován a druzí žalem zaplakali.

U těchto vzrostly slzy v kámen.

U oněch vzrostou v lásky plamen.

Dovolila sem si to napsat, co vím z vyprávění mého synovce Jana Jiráčka. Jak to slyšel od p. předsedy Jana Khoma a vůbec. Věnujem to společně Antonínu Vostřebalovi učíteli a zakladateli k jeho 100letému výročí založení ochotnického divadla v Benátkách.

Jan Jiráček předseda

Bohumila Jiráčková nejstarší členka ochotnického divadla v Benátkách. A ošetřovatelka jeho hrobu.

Tolik citace zápisu Bohumily Jiráčkové.

Jiráčková Bohumila v letech, kdy provedla zápis

Jan Jiráček
Bratr Bohumily Jiráčkové v divadelním kostýmu na přelomu 19. a 20. století

ZNOVU OBNOVENÍ DIVADELNÍHO SPOLKU V ROCE 1990 A JEHO DVACETILETÁ ČINNOST

V lednu roku 1990 se na výroční schůzi ČSŽ v Benátkách několik nadšených žen přihlásilo na hraní divadla. Byla vybrána hra Zvíkovský rarášek. Hrál se na praktikáblech, které zajistila p. Jiskrová, jako jeviště pro dětskou besídku. Na režii byl pozván Macháček Karel a celou hru obsadil ženami. Hra byla určena na oslavu MDŽ pro místní organizaci žen. Hrál se v sobotu večer. V neděli se pak pro velký úspěch hrálo pro veřejnost.

Po tomto představení se aktéři rozhodli obnovit divadelní spolek s názvem „VOSTŘEBAL“. Na památku jeho zakladatele pana učitele Vostřebala a pro obnovení tradice divadla v Benátkách. Vedoucí spolku a hospodářem byla zvolena Milada Jiskrová. Režii byl pověřen Karel Macháček. Zakladateli nové generace divadelních ochotníků jsou: Jiskrová Milada, Horáková Helena, Seidlová Ludmila, Macháčková Marta, Flídrová Alena, Košínová Jiřina, Šedová Božena, Balská Jitka. Hned pro druhé představení se do spolku ochotníků zapojili : Andrs Miroslav, Jiskrová Jana, Joukl Richard, Zandler Ladislav, Sokol Milan, Seidl Radovan.

V sobotu 14. července 2001 by znovu osazen pomník na hrob p. učitele. Pomník zrestaurovali studenti čtvrtého ročníku Institutu restaurování a konzervačních technik, Filip Zeman a Ivan Sámel. Oprava byla prováděna od podzimu roku 1999 nákladem 19000 korun(hradil obecní úřad). S nápadem na restaurování pomníku přišel Jaroslav Jiráček, potomek Jiráčka, který věnoval p. učiteli vozovou plachtu.

Ze všech představení byl pořízen záznam na VHS a později na DVD. Na pořizování záznamu se vystříдалo několik dobrovolníků z řad občanů Benátek. Například: Jiskra František, Dostál Vojtěch, Ludvíček Libor, Balský Karel. Bohatou fotodokumentaci nám vždy ochotně pořizoval pan Jiskra František, manžel vedoucí spolku. Přepřahu kulisy a rekvizit nám na počátku zajišťovala zemědělská společnost Venezia, později nám velice ochotně vyšel vstříc pan Košín Luboš, který nám dopravu zajišťuje až doposud.

Kostýmy pro jednotlivá představení jsme do roku 2002 půjčovali v půjčovně v Holicích. Dopravu z Holic a zpět zajišťovala vedoucí spolku paní Jiskrová. Od roku 2002 jsme začali postupně vytvářet vlastní kostýmy. V současné době jsme poměrně slušně vybaveni. Podařilo se nám zajistit vlastní konstrukci jeviště . Máme poměrně dobré osvětlení, kulisy, kostýmy, rekvizity a co je pro nás velice důležité, máme kde hrát.

Na následujících stránkách si připomeneme jednotlivá představení a jejich aktéry. Za dvacet let činnosti se jich vystříдалo celkem neuvěřitelných čtyřicet. Někteří se odstěhovali, někteří museli buď přerušit nebo celkem ukončit činnost z důvodů zaměstnání. Všichni se však rádi sejdem a pobesedujeme a to nejen o divadle.

Zvedneme oponu a můžeme se dívat :

Rok 1990

Tohoto roku byla nastudována hra Zvíkovský rarášek a pohádka Jak se Mete chtěla stát královnou, hrála se 10. 6. ke dni dětí v Jiráčkově skále. Tady jsme poprvé vyzkoušeli novou podlahu jeviště. Nátěr se ukončil jen několik hodin před hraním. 23. 6. jsme pohádku zahrály ve Chmelíku.

ZVÍKOVSKÝ RARÁŠEK

Kryštof Vamberk, pán na Zvíkově

Eliška, jeho choť

Petr, jejich syn

Mikuláš Dačický

Salomena, služka na Zvíkově

Michálek, páže na Zvíkově

Markéta, dívka z podhradí

Režie

Jiskrová Milada

Šedová Božena

Flídrová Alena

Seidlová Ludmila

Macháčková Marta

Balská Jitka

Košínová Jiřina

Macháček Karel

Sál hostince U Kopeckých 9. a 10. března

Flídrová A., Šedová, Košíňová. Macháček, Macháčková, Seidlová, Jiskrová, Balská

KOUZELNÝ PRÁH, A NEB JAK SE METE CHTĚLA STÁT KRÁLOVNOU

Král	Macháček Karel (sedící)
Královna	Macháčková Marta (6)
Mete, děvče ze vsi	Flídrová Alena (3)
Princ	Seidl Radovan (4)
První královna	Horáková Helena
Druhá královna	Jiskrová Milada (9)
Třetí král	Andrs Miroslav (1)
I. princezna	Balská Jitka (8)
II. princezna	Seidlová Ludmila (2)
III. princezna	Košínová Jiřina (7)
Sluha	Zandler Ladislav (5)
Režie	Macháček Karel
Tex sleduje	Jiskrová Jana
Jiráčkova skála 10. června, Chmelík 23. června	

Rok 1991

Začátkem roku jsme secvičili hru Rohovín Čtverrohý. Představení se hrálo 28. 4. pro veřejnost a 30.4. pro žáky II. ZŠ Litomyšl. Po tomto úspěchu jsme nacvičili pohádku Mluvící prsten, kterou jsme hráli 23. 6. pro veřejnost a 24. 6. dvakrát pro školu. Opět II. ZŠ Litomyšl a mateřská školka Benátky.

ROHOVÍN ČTVERROHÝ

V. K. Klicpera. Fraška o jednom dějství.

Čížek

Zandler Ladislav

Stehlík

Joukl Richard

Čečetka

Sokol Milan

Rohovín Čtverrohý, bohatý ranhojič a měšťan

Šedová Božena

Matyáš Lelek

Macháčková Marta

Sudí

Flídrová Alena

Důstojník

Seidlová Ludmila

Voják

Košínová Jiřina

Hosté

Jiskrová Milada

Horáková Helena

sklepník

Balská Jitka

režie

Macháček Karel

text sleduje

Radimecká Jana

sál hostince u Kopeckých 28. a 30. dubna

Seidlová, Balská, Sokol, Košínová, Macháček, Zandler L., Joukl, Radimecká., Horáková, Jiskrová M.
Macháčková, Šedová, Flídrová

MLUVÍCÍ PRSTEN

Jan Švestka, pohádková veselohra o třech dějstvích

Královna Rapcapcajda První

Macháčková Marta

Páže jejího veličenstva

Balská Jitka

Pucivous, kralovský klenotník

Seidlová Ludmila

Capcajda, princezna

Košínová Jiřina

Matěj, venkovský chasník

Joukl Richard

Honza, jeho druh

Zandler Ladislav

Ibrahim el Husein, cizí kupec

Sokol Milan

Růženka, venkovská dívka

Seidlová Markéta

Hlas prstenu

Horáková Helena

Režie

Jiskrová Milada

Text sleduje

Radimecká Jana

Sál hostince u Kopeckých 23. a 24. června

Rok 1992

V zimě jsme nacvičili divadelní hru Poslední muž. Poslední klasická divadelní hra. Téhož roku jsme pořádali kácení máje, kde jsme vydělali přes 2000 Kč, za které jsme koupili plátno na nové portály. Na výrobě nových portálů se podílel Radimecký Jan a Macháček Karel. Teprve teď vynikla naše krásná stará opona. V červnu jsme pak hráli pohádku Kašpárek a loupežníci.

POSLEDNÍ MUŽ

F. X. Svoboda, veselohra o třech dějstvích

Kohout, majitel domu	Macháček K.
Kohoutová	Macháčková M.
Helenka, dcera	Balská J.
Zdenka, dcera	Šedová B.
Jaroslav, syn	Joukl R.
Dr. Marek	Zandler L.
Ing. Bečvář	Čáslavka L.
Tonča Vacková	Flídrová A.
Baruška, služka	Seidlová L.
Dragoun	Andrs M.
Režie	Macháček K.
Text sleduje	Jiskrová M.
Sál hostince u Kopeckých 29. 3.	

KAŠPÁREK A LOUPEŽNÍCI

Miloš Stránský. Pohádka o pěti obrazech

Král	Čáslavka L.
Pampilinka, princezna	Flídrová A.
Kašpárek	Joukl R.
Felix, komorník	Zandler L.
Hromotluk	Andrs M.
Vševěděl, rádce	Horáková H.
Soudce, rádce	Jiskrová M.
Černohůlka, čarodějnice	Macháčková M.
Dlouhá kudla, náčelník loupežníků	Seidlová L.
Děravá škorně, loupežník	Balská J.
Zlý vlk, loupežník	Seidl Př.
Režie	Macháček K.
Text sleduje	Jiskrová M.
Sál hostince u Kopeckých 28. 6.	

Rok 1993

POZVÁNKA
NA SRAZ
RODÁKŮ
V BENÁTEKÁCH
19. 20. 6.
1993

Začátkem roku jsme chtěli nacvičit veselohru Dědkové. Pro nedostatek osob pro mužské role jsme hru neobsadili. Opět jsme pořádali kácení máje. 18. 6. jsme při srazu rodáků z Benátek hráli pohádku Sůl nad zlato. Představení se hrálo venku u kuželníku a bylo velmi oceněno i bývalými herci, kteří se sešli na srazu rodáků.

SŮL NAD ZLATO

Kamil Horák. Pohádka o třech dějstvích na námět B. Němcové.

Král Miroslav	Macháček K.
Krasava, dcera	Balská J.
Liběna, dcera	Košínová J.
Maruška, dcera	Flídrová A.
Princ Mojmír	Joukl R.
Jeho myslivec	Zandler L.
Dvorní dáma	Macháčková M.
Hofmistr	Seidlová L.
Kuchař	Seidl Př.
Moudrá babička – víla	Jiskrová M.
Permoníci	Jiskrová K.
	Flídrová I.
	Balská J.
	Zandler D.
	Flídr M.
	Hondl L.
	Košín M.
Režie	Macháček K.
Text sleduje	Horáková H.
Jevišťe u kuželníku 18. 6.	

Rok 1994

Tento rok jsme kácení máje pořádali společně s hasiči a svazem žen. Podíl z výnosu pro spolek byl 800,- Kč. Pro vděčné dětské publikum jsme nacvičili pohádku Strašidýlko. Představení navštívili děti z II. ZŠ v Litomyšli.

STRAŠIDÝLKO

Jan Makárius, čarodějnická pohádka o třech dějstvích.

Bublince prastará čarodějnice	Macháčková M.
-------------------------------	---------------

Kuklice stopadesátiletá	Seidlová L.
-------------------------	-------------

Šplechta šedesátiletá	Košínová J.
-----------------------	-------------

Pískle, strašidýlko	Flídrová A.
---------------------	-------------

Zvoník Ondřej	Karlík J.
---------------	-----------

Bubák Bubač	Joukl R.
-------------	----------

Voják Rak – starší	Macháček K.
--------------------	-------------

Voják Kapr – mladší	Horák R.
---------------------	----------

Sova	Balská J.
------	-----------

Režie	Macháček K.
-------	-------------

Text sleduje	Jiskrová M.
--------------	-------------

Sál hostince u Kopeckých 26. a 27. června

Rok 1995

V tomto roce jsme nacvičili pohádku Mlynáři a strašidla. V této pohádce jsme poprvé použili živý hudební doprovod, který nám provedla Sejkorová Marie. Po sehrání pro veřejnost a následně pro žáky základní školy v Litomyšli jsme 26. srpna jeli hrát do Třeboně . Pro provedení pohádky jsme si vzali i svoje mobilní jeviště, které jsme postavili na nádvoří treboňského zámku. Představení se divákům velice líbilo. Po prohlídce města jsme se vraceli domů celkem dost pozdě. Byla to však velice dobrá zkušenost.

MLYNÁŘI A STRAŠIDLA

Jiří Tibitzl ,pohádka

Pan otec	Karlík J.
Panimáma	Macháčková M.
Anička, dcera	Flídrová A.
Běta – služka	Košínová J.
Dora – kuchařka	Šedová B.
Háta – kuchařka	Horská M.
Stárek	Zandler L.
Mládek	Horák R.
Prášek	Vávrová H.
Krajánek	Joukl R.
Bártová	Seidlová L.
Tetka	Balská J.
Režie	Macháček K.
Text sleduje	Jiskrová M.

Sál hostince v Benátkách 25. a 26. června, nádvoří zámku v Třeboni 26. srpna

Rok 1996

Hlavně pro žáky základních škol jsme tento rok nastudovali pohádku Spiknutí proti lipovému listu.

SPIKNUTÍ PROTI LIPOVÉMU LISTU

Jan Makárius, pohádka o třech dějstvích

Bubulajda – paní na Trucbábě

Káča – její vydařená dcera

Čermína – její nevydařená dcera

Bum

Bác , její svatojánská dvojčata

Anči

Dvě pořadatelky

Cihlář František

Klepátor

Chramosta

Hlas Agáty

Režie

Text sleduje

Macháčková M.

Košínová J.

Seidlová L.

Flídrová A.

Vávrová H. , Macháčková H.

Balská J.

Macháčková Jana

Horáková H.

Karlík J.

Horák R.

Zandler L.

Šedová B.

Macháček K.

Jiskrová M.

Sál hostince u Kopeckých 23., 24. a 25. června (neděle, pondělí, úterý)

Rok 1997

Tento rok jsme opět nastudovali pohádku Sůl nad zlato. Tentokrát jsme s ní vystupovali i v Litomyšli v Lidovém domě. Soubor ochotníků sebral všechnu odvahu a vystoupil poprvé v řádném kamenném divadle. Pohádka měla veliký ohlas. Tímto rokem jsme tedy začali pravidelně, každý rok, vystupovat na prknech, co znamenají svět. Zároveň jsme si připomněli 130. výročí založení divadelního spolku v Benátkách. Paní Jiskrová nás všechny překvapila nádherným dortem, na kterém měl každý z herců zapálenou svoji svíčku.

SŮL NAD ZLATO

Kamil Horák, pohádka o třech dějstvích.

Král Miroslav	Karlík J.
Krasava, jeho dcera	Balská J.
Liběna, jeho dcera	Košínová J.
Maruška, jeho dcera	Flídrová A.
Princ Mojmír	Horák R.
Jeho myslivec	Zandler L.
Dvorní dáma	Macháčková M.
Hofmistr	Seidlová L.
Kuchař	Macháčková H. ,Vávrová H.
Moudrá babička – víla	Šedová B.
Permoníci	Balský K.
	Šeda P.
	Jiskrová R.
	Hondlová I.
Režie	Macháček K.
Text sleduje	Jiskrová M.

Sál hostince u Kopeckých 22., 23. a 24. června. V Litomyšli v Lidovém domě 28. září.

Rok 1998

Po osmělení v Lidovém domě jsme letos rozšířili místa, kde jsme vystupovali. Naše představení měli možnost shlédnout i v Makově a Jarošově. Nastudování pohádky Koláč štěstí se nám celkem povedlo. Byla to další pohádka, kde jsme použili živý hudební doprovod v podání Macháčkové Jany.

KOLÁČ ŠTĚSTÍ

Král	Zandler L.
Princezna	Macháčková H.
Háta, hvězdopravkyně	Seidlová L.
Bára, hvězdopravkyně	Macháčková M.
Pápupoušek	Karlík J.
I. vyslanec	Balská J.
II. vyslanec	Košínová J.
Písař	Šedová B.
Kačenka, hostinská	Flídrová A.
Princ	Zandler D.
Zbrojnoš	Balská J.
Komorná	Košínová J.
Kurýr	Šedová B.
Režie	Macháček K.
Text sleduje	Jiskrová M.
Hudba	Macháčková J. (harmonika)

Sál hostince u Kopeckých 21., 22. a 23. června, v Lidovém domě 28. června, v Makově 21. listopadu a v Jarošově 22. listopadu.

Macháčková M., Macháčková J. , Zandler D. , Macháčková H. , Zandler L. , Flídrová , Košínová , Macháček Seidlová , Balská , Šedová , Karlík , Jiskrová

I tak se dá hrát. Zandler a jeho sádra

Rok 1999

Tento rok jsme nacvičili pohádku Honza a loupežnice. Pan Jiráček Jaroslav dal návrh, abychom opravili pomník na hrobě pana učitele A. Vostřebala. Po poradě s obecním úřadem jsme souhlasili a v říjnu byl pomník rozebrán a přestěhován do restaurátorské školy v Litomyšli. Na restaurování se podíleli žáci této školy.

HONZA A LOUPEŽNICE

Pohádka o čtyřech obrazech.

Honza	Zandler L.
Honzova matka	Seidlová L.
Zbojnice Jitka	Balská J.
Mlynář	Karlík J.
Mlynářka	Macháčková M.
Bětko, dcera	Macháčková H.
Zámecký host	Zandler D.
Správce na zámku	Macháčková J.
Krasoslava, dcera	Košínová J.
Bubeník, voják, zámecký komorník	Flídrová A.
Stařenka z pohádky	Šedová B.
Režie	Macháček K.
Text sleduje	Jiskrová M.
Technik	Bureš P.

Sál hostince u Kopeckých 18., 19. a 20. června, v Jarošově 6. listopadu, Lidový dům 23. listopadu

Zbojnice Jitka v akci